

UKB-werkgroep Research Data, verslag bijeenkomst 18 september 2014

Plaats: Vogelenzaal UB Utrecht

Aanwezig: Marjet van Selm (UvA), Cristina Elsenga (RUG), Tessa Pronk (UU), Esther Silbernagel (UM), Petra Ploeg (UvT), Paul Plaatsman (EUR), Hans Fransen (RUL), Maarten van Bentum (UT), Harrie Knippenberg (RU), Madeleine de Smaele (3TU.DC), Leon Osinski (TUE, notulist), Rik van Munt (VU), Ana van Meegen (VU), Jacqueline Ringersma (WUR), Jeroen Rombouts (3TU.DC)

Afwezig met kennisgeving: Jeanne Figdor (TUE, liaison UKB)

Verslag

Praktische zaken

De UKB werkgroep research data maakt een doorstart. UKB heeft een opdracht voor de werkgroep geformuleerd. Doel van deze bijeenkomst is te komen tot een praktische invulling van deze opdracht.

De werkgroep bestaat uit 1 afgevaardigde per universiteit.

Voorzitter werkgroep: Jacqueline heeft zich als kandidaat voor het voorzitterschap gemeld. Iedereen is akkoord met het voorzitterschap van Jacqueline.

Bijeenkomsten van de werkgroep vinden steeds plaats in Utrecht (UB Binnenstad, Vogelenzaal). Gedacht wordt aan 4-5 bijeenkomsten van 2 ½ – 3 uur per jaar. Doel van de bijeenkomsten is kennisuitwisseling (zie opdracht UKB). Een bijeenkomst bestaat uit een overleg- en een thematisch gedeelte. Het thematisch gedeelte kan in een andere (grotere) zaal of locatie plaatsvinden met eventueel een andere voorzitter. Voor het themagedeelte kunnen per universiteit 1-2 geïnteresseerden of deskundigen uitgenodigd worden.

Het notuleren van de bijeenkomsten gebeurt bij toerbeurt.

Aan Joeri zal gevraagd worden om op *Research Data Wiki* (de wiki gebruikt voor de RDM masterclasses, <https://wiki.surfnet.nl/display/RD/Research+Data+Wiki>) een ruimte te creëren voor verslagen en andere documenten van de werkgroep.

Thema's

a. Uitwerking FO-BO-model

Hieronder het opbouwen van een kennisbank (praktisch, verzameling van vragen en antwoorden) en een centraal deposit portaal.

Het thema 'Opbouw kennisbank' kan beter verruimd of veralgemeniseerd worden tot: 'organisatie en planning van kennisoverdracht en –uitwisseling'. Zo geformuleerd biedt het thema ruimte om te spreken over een eventuele taak- of rolverdeling in dezen: RDNL voor de kennisbank voor BO-vragen, de werkgroep voor typische FO-vragen. Ook de rolverdeling binnen de instelling kan onder dit thema vallen

(rol en meerwaarde UB ten opzichte van dienst ICT, juridische afdeling en valorisatie-afdeling). Het laatste lijkt een geschikt eerste thema voor een bijeenkomst van de werkgroep. Probleem bij de ontwikkeling van een kennisbank is het regelmatig actualiseren ervan. Tot slot: het gaat om een RDM-kennisbank voor ondersteuners, niet voor onderzoekers.

Het thema 'Centraal deposit portaal': 1 punt om research data te deponeren waarbij op de achtergrond geregeld wordt waar de data precies gedeponeerd worden. Ook dit thema kan veralgemeniseerd worden tot 'archiverings workflow': de wijze (procedures, workflow) waarop research data worden gearchiveerd. Een centraal deposit portaal zou onderdeel kunnen zijn van zo'n workflow. Ook selectie van research data (welke data wel en welke niet te archiveren) valt onder dit thema.

b. Data labs, electronic lab notebooks, virtual research environments, software als data

Leidend bij deze en andere thema's dient steeds de vraag te zijn: wat kan de rol van de UB bij het thema zijn?

c. Metadata en controlled vocabulaires voor onderzoeksdata en data repositories

Doel van dit thema is te komen tot een overzicht van breed geaccepteerde metadata-standaarden voor research data. Kennis hierover kan onderdeel zijn van een kennisbank. Besloten wordt om dit thema voorlopig nog niet ter hand te nemen.

d. Juridische aspecten van research data

De groep beleidsmedewerkers van de VSNU (Zeggenschap onderzoeksdata) en SURF (Europese Privacy Verordening en onderzoeksdata) houden zich ook bezig met dit thema. Besloten wordt dit thema voorlopig bij de VSNU en SURF te laten en er zelf geen aandacht aan te besteden.

e. Data management plannen (DMP)

Er ligt een verzoek bij RDNL om een DMP tool te ontwikkelen. *DataONE* (USA) heeft al een DMP-tool ontwikkeld (zie <https://dmptool.org/>). Eventueel kan deze door RDNL gehost worden. Is dit een taak van de UB? Met betrekking tot DMP's, kunnen voor de UB relevante invalshoeken zijn: matching van verschillende templates (maar zoveel templates zijn er nog niet; ook H2020 kent ook nog geen echt template) en criteria die specifiek door UB's aan DMP's gesteld kunnen worden (bijvoorbeeld koppeling DMP met de HRM- en financiële instellingssystemen).

Volgende bijeenkomst

Thema voor de volgende bijeenkomst is: de specifieke rol en meerwaarde van de UB op het gebied van RDM ten opzichte van andere universitaire dienstverleners. Kartrekkers zijn: Harry, Tessa en Marjet. Jacqueline stuurt een datumvoorstel.

Update RDM-activiteiten bij de instellingen

WUR: 50 PhD's hebben inmiddels een DMP. Er worden faciliteiten aangeboden voor e-lab notebooks

VU: in oktober wordt een themasite onderzoeksdata gelanceerd. Men is in gesprek met DANS over infrastructurele voorzieningen. DVN wordt bekeken op veiligheid (toegang tot data). Per 1 oktober is er een cursus datavaardigheden.

TUE: in november start een cursus RDM voor PhD-ers. De cursus is onderdeel van het reguliere onderwijsprogramma voor PhD-ers.

3TU.Datacentrum: er veel gesprekken met onderzoekers geweest over de RDM-bepalingen in Horizon 2020.

RU: in november start een cursus voor PhD-ers over het schrijven van een DMP. Data van scripties (bachelor en master) dienen ook bewaard te worden. Er lopen op dit moment 3 data-projecten: een project met het Donders-instituut (big data), een project over kleinere data sets (5 onderzoeksgroepen) en een project over de ontwikkeling van een expertisecentrum research data.

UT: er wordt gewerkt aan een cursus RDM voor PhD-ers. Zal in het 1^e kwartaal van 2015 operationeel zijn.

UL: het CvB heeft een groot data-project goedgekeurd. Aansturing vindt plaats door de rector. In het kader van dit project wordt onder meer een cursus DMP schrijven voor PhD-ers ontwikkeld en facilitering e-lab notebooks.

EUR: Marlon Domingus schrijft aan een RDM plan voor de EUR

UvT: Eind september is een rapport over RDM af. Er is nog geen vastgesteld beleid. Er zijn 4 pilots over RDM goedgekeurd.

UM: een faculteit heeft de nieuwe gedragscode opgepikt. De pilot met DVN is goed verlopen. Er is een RDM helpdesk ingericht.

UU: eerst bibliotheekcollega's scholen en meekrijgen op het gebied van RDM. Daarna training omwerken voor PhD-ers.

RUG: een RDM plan is op een haar na gereed. Er worden RDM-cursussen en workshops ontwikkeld voor faculteiten. Hierbij wordt aangesloten bij cursussen wetenschappelijke integriteit. Er wordt gewerkt aan ontsluiting en vindbaarheid van data sets. Er loopt een trial op de Data Citation Index (Thomson en Reuters). Qua inhoud valt deze wat tegen.

UvA: website over RDM is in de lucht (<http://rdm.uva.nl/>). Men is achter de schermen bezig om meer data-experts te betrekken bij de helpdesk. Er is een onderzoek geweest naar geschikte infrastructurele oplossingen voor opslag van data tijdens en na het onderzoek. Er zijn 2 eventueel geschikte applicaties komen bovendrijven. In 2015, na een Europese aanbesteding, wordt de knoop doorgemaakt.

3TU.Datacentrum: van 22 tot 24 september vindt de RDA Plenary IV in Amsterdam plaats. Op 24-09 is dan ook de uitreiking van de Nederlandse Dataprijs. Data lab voor het Zandmotor-project is af. TUD doet mee met het EU FP7 FOSTER-project (verzamelen van materiaal over RDM-trainingen).

Leon Osinski
(01-10-2014)